

K

VEČERkvadrati

www.matjaz.si

**Polaganje keramike
v kopalnici**

**Sodobna garažna
vrata**

**Zeleni prsti
v juniju**

TEMA TEDNA

**Vodni užitki v
domaćem kopališču**

Zeleni prsti v juniju

Junij ali rožnik je mesec intenzivnega dogajanja na zelenjavnem vrtu, ko veliko pridelka že dozori, vendar je treba poskrbeti, da grede po spravi ne ostanejo prazne. V sadnem vrtu je na vrsti redčenje plodov, na balkonih redno zalivanje, gnojenje, na okrasnem vrtu pa lahko poskrbite tudi za lepši videz smetnjakov. Čisto zares!

Po spravi solate, redkvic, nadzemne kolerabice, zgodnjega krompirja že lahko začnete vrt pripravljati za nove vrtnine. V juniju lahko sejate nizki fižol, pozno korenje, zimski česen, solato berivko, konec meseca tudi endivijo, zeleni in rdeči radič ter jesenske in zimske solate. "Prezimni radič je najbolje sejati ob koncu junija in v začetku julija. Ne pozabite sejati tržaškega solatnika, ki je dober za solato v vročem poletju. Režite ga redno, da listi ne bodo kosmati in grenki. Za zgodnjim krompirjem sejte

črno redkev in kapusnice, zlasti brstični in listnati ohrovt ter zelje. Primerni vrtnini za krompirjem sta tudi radič in endivija. Začetek junija je primeren za setve črne redkve. Konec junija že lahko sejete repo za kisanje, belo redkev in podzemno kolerabo," svetuje **Davor Špehar** iz Zelenega sveta.

Vrtnine, ki rastejo v višino, je treba osipati: ko sadike graha zrastejo do 20 centimetrov, jih osipajte do višine deset centimetrov, podobno naredite s fižolom. Osipavanje je koristno

tudi za papriko in paradižnik, saj tako spodbudite razvoj korenin in jim zagotovite večjo stabilnost ter lažje črpanje vode in hranil iz tal. Grahu in fižolu pripravite tudi oporo iz suhega dračja ali količkov, k paradižnikom pa ste najbrž dali količke že pri sajenju in je treba sproti poskrbeti še za privezovanje.

DEFORMACIJE ZARADI POZEBE

Lani je veliko vrtničkarjev izkusilo neprijetne posledice pozebe na vrtu, zaradi česar so letos dlje čakali na ugoden čas za sajenje

plodovk. Kljub vsemu pa so nekateri v neogrevane rastlinjake prekmalu sadili plodovke in zdaj opažajo deformacije na sadikah. "Paprike so povesele liste. Predvidevamo, da bodo tako prizadete rastline cvetele pozno, tudi pridelek bo kasnejši. Dobro bi bilo, če bi tam, kjer so sadike poškodovane, posadili nove sadike po 15. maju. Zaradi lanskih izkušenj s pozebo smo v našem vrtu na Dolenjskem, kjer so temperature nekoliko nižje kot marsikje drugod po Sloveniji, sadili plodovke po ledenih možeh. Tudi

FOTO: SHUTTERSTOCK

FOTO: SHUTTERSTOCK

ZGORAJ Ste vedeli, da kapucinke koloradskemu hrošču ne dišijo preveč? Zato je rastlino koristno posaditi v bližino krompirja.

LEVO Ko z vrta poberete mladi krompir, lahko v prazno zemljo posadite črno redkev in kapusnice. Za krompirjem bosta dobro rasla tudi radič in endivija.

SPODAJ Vrtnine, ki rastejo v višino, je treba osipati - fižol osipajte do višine deset centimetrov in mu priskrbite oporo.

FOTO: SHUTTERSTOCK

DUKIN
REŠITVE ZA ODPADKE

STYLEOUT®
Smetarniki s stilom!

"Skrijte zabojnike za odpadke in poskrbite za urejeno dvorišče!"

DUKIN d.o.o.
Bratov Pihlar 2, Ljutomer
T: 059 100 150, 051 455 757
E: prodaja@dukin.eu

www.dukin.si

FOTO: SHUTTERSTOCK

LEVO Pri paradižniku začnite foliarno gnojiti liste s kalcijem, ko se pojavijo prvi plodovi. Če bo poletje vroče, nadaljujte dodajanje kalcija prek listov približno vsakih deset dni do obarvanja plodov.

DESNO Na zasadljivo streho smetarnika lahko posadite rastline, kot so netresk, homulice, materina dušica, da dodatno polepšate okolico.

SKRAJNO DESNO Potopni smetarnik lahko že s pritiskom na tipko daljinskega upravljalnika ali stikala ponikne v tla ali se dvigne iz tal. Nato le še postavite zabojnik na odzvemno mesto, preden pridejo smetarji.

DESNO SPODAJ Smetarniki z lamelami v imitaciji lesa dajejo vtis domačnosti, hkrati pa jih ni treba posebej vzdrževati.

pri nakupu sadik plodovk je bilo treba paziti, da niso bile preveč izpostavljene nizkim temperaturam," pojasnjujeta Davor Špehar in **Primož Brezovec**.

Če bodo bučke nastavljele moške cvetove in kumaricam odpadali plodiči, je to lahko posledica podhladitve. "Zato je pogosto bolje kupiti sadike pri vrtnarjih kot denimo tistih trgovcih, ki sadike pustijo zunaj tudi čez noč," opozarja sogovornika.

Špehar in Brezovec razlagata, da je pri njih strožji fižol v rastlinjaku pozebel in so ga sejali na novo. "Želeli smo prehiteti naravo in se tokrat ni izšlo."

Mnogim, ki so prezgodaj sadili krompir, je ta v celoti pozebel. Krompir, ki mu je poleg listov pozeblo tudi steblo, ne bo tvoril gomoljev. Če so mu nekoliko pozebli le listi, se bo obrasel in obrodil.

OB KROMPIR OGNJIČ IN KAPUCINKE

Množični let odraslih koloradskih hroščev je opazen pri temperaturi okoli 25 °C. "Po kratkem hranjenju s cimo oziroma listi krompirja v maju in delno v juniju odložijo jajčeca na spodnjo stran listov. V domačih vrtovih je najbolj priljubljeno pobiranje odraslih oblik koloradskega hrošča in večjih ličink. Na manjših parcelah ljudje pogosto preprosto s prsti pomeč-

kajo jajčeca na listih. Za manjšo dejavnost škodljivca ob krompirju posadite kapucinke, ognjič in v vrsti kakšno rastlino hrena. Za zatiranje lahko uporabite tudi ekološke pripravke," svetujeta sogovornika.

KALCIJ ZA ZDRAVJE PLODOV IN LISTOV

Vremenoslovci letos napovedujejo vroče poletje. Če se bodo njihove napovedi uresničile, bo dobro, da si pravočasno priskrbite kalcijevo listno gnojilo, kajti pomanjkanje kalcija je pogost spremljevalec sušnih poletij. Za solato, zelje in drugo listno zelenjavo je značilno, da ji ob pomanjkanju kalcija rjavi listni rob. Pri kapusnicah se pomanjkanje kalcija pri mladih rastlinah lahko kaže tudi v rjavenju listnih žil, kasneje v razvoju je znak pomanjkanja rjavenje in odmiranje robov notranjih listov, ki je izrazito pri kitajskem zelju. Solatnice so ob pomanjkanju kalcija občutljive tudi za okužbe s sivo plesnijo. Zaradi pomanjkanja kalcija začne na paradižniku in papriki trohneti konica (muha) plodu, razlaga Špehar.

"Čim hitreje poskrbite za dodajanje kalcija rastlinam, ki kažejo pomanjkanje. Pri paradižniku pričnite dodajati kalcij (škropljenje skozi list) ob pojavu prvih plodov, drugič ob nadaljnji rasti plodov in tretjič ob prvem obarvanju plodov. Škropite vsako etažo, in

NASVET STROKOVNJAKOV

FOTO: ZELENI SVET

Davor Špehar in Primož Brezovec iz Zelenega sveta: "V začetku junija je čas za redčenje plodov na jablanah, hruškah in breskvah. Ker je pozeba marsikje zdesetkala pridelek, bodo drevesa bujnejše odganjala, zato bo treba poskrbeti za bolj temeljito poletno rez. Tam, kjer drevja ni prizadela pozeba, na jablani in hruški pustite natanko po en plodič na rodni veji, pri breskvah pa razredčite plodove na razdaljo 8 do 10 cm po rodni veji. Ročno redčenje plodov opravite v začetku junija, po naravnem redčenju plodičev. Cilj redčenja je ohranjanje redne vsakoletne rodnosti in kakovosti plodov. Z redčenjem boste pridobili plodove značilne velikosti, sicer boste imeli manjše in neizenačene plodove slabše kakovosti. Če bi kasneje tehtali redčeni in neredčeni pridelek, pa bi dobili skoraj enako maso.

Z redčenjem se omejujejo tudi bolezni in škodljivci. Jabolčni zavijač (gosenica metulja, ki povzroča črvičnost plodov) se ponavadi seli iz ploda v plod, kjer se plodovi stikajo. Širjenje okužbe z navadno sadno gnilobo je prav tako izrazit pojav pri preveliki gneči v deževni sezoni."

FOTO: DUKIN

FOTO: DUKIN

FOTO: DUKIN

to takoj, ko opazite razvoj novih plodov na posamezni etaži. Poškodovanih plodov ne boste mogli pozdraviti, boste pa s kalcijem preskrbeli vse na novo zrasle plodove," razlagajo v Zelenem svetu. Foliarno oziroma listno gnojenje s kalcijem pri paradižniku izvajajte do pričetka barvanja plodov in pri temperaturah nad 30 °C postopek ponovite na pet do sedem dni. Pri temperaturah pod v 30 °C pa listno gnojenje opravite v 10- do 14-dnevnih presledkih.

PO POZEBI V SADOVNJAKU

Češenj marsikje ne bo niti za vzorec. Enako je s slivami in orehi.

Nastavki plodičev jablan so lepo vidni, tudi hruške se razvijajo. Priporočamo, da odstranite plodiče, ki jih je poškodovala pozeba. Odstranite tudi plodove, ki so črvivi.

"V našem sadovnjaku bosta to leto bolj rasla listna masa in les, ker ni obremenitve s plodovi, zato bomo večkrat v vrtu in opravili poletno rez. Pokončne bujne poganjke bomo izrezovali ali upogibali. Ukrepi za rez bodo različni, odvisno od sadne vrste in bujnosti posamezne sorte. Če umirimo rast in dovolj osvetlimo drevo, se bodo do pomladi lepo razvili cvetni brsti za naslednje leto. S

pripravkom iz alg smo rastline krepili pred pozebo in nadaljevali po pozebi na vsakih 14 dni," pojasnjuje Brezovec in priporoča uporabo pripravkov iz alg tudi poleti, da tako zmanjšate učinek suše in poletnega stresa.

Ponekod so pozeble jagode. Kjer niso, pred poletjem poskrbite za zastiranje gredic s slamo. Zastirate lahko tudi nasade malin in drugega jagodičja. Redno okopavajte tla pod drevesi. Z okopavanjem zemlje poskrbite za kapilarni dvig vlage, odstranjujete plevele in ovirate voluharja pri napadu na mlade koreninice.

OKRASNE RASTLINE

Junija odstranite porumenele liste poznošpomladanskih čebulnic, kot so tulipani. Če želite, da bodo jesenske astre nižje in bolj gosto razraščene, jih zdaj vršičkajte. Pozna pomlad je obdobje, ko so zelo dejavne tudi uši. Če jih pomendrate ali sperete s curkom vode v začetni fazi, navadno z njimi ni večjih težav. Polkrožne izjede na robu listov so znak prisotnosti rilčkarjev. V vlažnem vremenu se zjutraj ali zvečer sprehodite po gredicah in poberite polže. Pazljivi bodite na pojav plesni in rje, redno opazujte tudi vrtnice.

Tudi balkonsko cvetje lahko zdaj začnete dognojati: pri tem upoštevajte pravilo, da večje in bujnejše ko so rastline,

pogosteje jih je treba zalivati in jih sprva vsaj enkrat tedensko med zalivanjem pognojiti s tekočim gnojilom, ki ga primešate vodi. Nekatere rastline slabo prenašajo gnojenje, med te sodijo begonije in vodenke, zato jih, če rastejo v ustreznem substratu, ne gnojite. Še opozorilo: rastline pognojite šele potem, ko smo jih poprej že zalili z vodo.

SKRITI SMETNJAKI POLEPŠAJO VIDEZ VRTA

V Sloveniji je urejenost vrtov na sorazmerno visoki ravni, tudi skrb za redno košnjo je na zavidljivem nivoju, a v nečem kljub vsemu precej zaostajamo za nekaterimi državami severne in zahodne Evrope, s katerimi se radi primerjamo - v ureditvi hrambe posod za odpadke. V naši deželi ni namreč nič neobičajnega, če posode za odpadke najdemo neurejeno postavljene pred vhodom v sicer zgledno urejeno hišo. In prav v vročih mesecih še mnogo bolj kot sicer opazimo posode za odpadke. Ne za oči, ker smo več na prostem, temveč jih zaznamo tudi z nosom, ker se zaradi pregrevanja v vročini iz teh posod močnejše kot sicer širijo neprijetne vonjave.

V podjetju Dukin, kjer so razvili več izdelkov, s katerimi lahko posode za odpadke skrijete pred pogledi, poudarjajo, da če imate potopni smetarnik, lahko že s

FOTO: SHUTTERSTOCK

FOTO: ZELENI SVET

FOTO: SHUTTERSTOCK

ZGORAJ Vremenoslovci letos napovedujejo vroče poletje. Če se bodo napovedi uresničile, bo poleg rednega namakanja in zastiranja tal koristno poskrbeti tudi za dovajanje kalcija listnatim rastlinam in plodovkam.

DESNO Cilj redčenja plodičev na sadnem drevju je ohranjanje redne vsakoletne rodnosti in kakovosti plodov.

SKRAJNO DESNO Takšen je videti paradiznik, če mu primanjkuje kalcija.

pritiskom na tipko daljinskega upravljalnika ali stikala pospravite posode za odpadke pod zemljo, tako se preprečita pregrevanje in širjenje vonjav, obenem pa so smetnjaki daleč od oči.

Posode za odpadke so lahko spravljene tudi v smetarniku - lični omari za zabojnike - in tako mnogo manj izpostavljene soncu in pregrevanju, kot če jih pustite prosto na dvorišču. "V smetarnikih so zabojniki zaščiteni pred

padavinami, tudi veter jih ne bo mogel prestavljati po vrtu ali prevrniti. Dodatna prednost smetarnikov je njihova estetskost, saj jih je mogoče slogovno in barvno prilagoditi arhitekturi hiše in elementom, kot so nadstrešek ter balkonska in vrtna ograja," poudarja **dr. Matej Rajh** iz podjetja Dukin. Pester izbor barvnih kombinacij omogoča, da vsak poišče barvo, ki najbolj pristajala okolici hiše. Tudi če imate veliko lesa, obstaja rešitev. "Aluminijaste letvice lahko dobite tudi pobarvane v kvalitetni imitaciji lesa. Tak izdelek je izjemno trajen, ohranja barvo in skoraj ne potrebuje vzdrževanja, tako da je to lepa alternativa lesu," razkrije sogovornik.

SMETARNIK Z VRTIČKOM

Kdor je strasten ljubitelj zelenih rastlin, si lahko na vrhu smetar-

nika omisli tudi vrtiček, saj je možno izbrati izvedbo z zasadljivo streho in z urejenim odvodnjavanjem. "V korito tega smetarnika lahko položite filc iz ovčje volne, dodate substrat in vanj posadite rastline, ki ne zahtevajo veliko vode in zemlje, kot so netresk, homulice, materina dušica, in za popestritev poskrbite s kamenčki ali lubjem," o zanimivi možnosti ozelenitve spregovori Rajh.

Poleg velikosti in števila posod za odpadke je za izdelavo smetarnika pomemben tudi prostor, kamor ga boste postavili. Pri tem velja, da mora biti smetarnik enostavno dostopen domačim uporabnikom, hkrati pa naj bo postavljen tako, da bo premik posode do odzemnega mesta čim lažji.

JASNA MARIN

Ideje za vrt in boljše počutje

ZA NAROČNIKE VEČERA
POPUST 50 %
CENA ZA 4 ŠTEVILKE

6⁶⁰ €

Darilo za novega naročnika:
uporabna podloga za delo na vrtu (41 cm x 16 cm)

Naročite na:
www.nasdom.net/lepvr
02 / 23 53 326
revije@vecer.com

Časnik Večer, d.o.o., Uli. slovs. osamosvojitve 2, 2504 Maribor.

ZELENI DOGODKI

BOTANIČNI VRT UNIVERZE V MARIBORU, PIVOLA

- **7. junija:** prireditev VRTNICE IN VINO. Ob 16.30 otvoritev Pohorske tržnice, predstavitev regijskih projektov Vzhodna.si, ob 18.30 svečano sajenje dreves, ob 19. uri koncert Darje Švajger, degustacije vrhunskih vin in hrane. Vstopnina: 15 evrov.
- **9. junija** ob 17. uri: NEGA IN VZDRŽEVANJE ROŽNIH NASADOV (Jelena in Simon Škorjanec iz DLVS).
- **17. junija** ob 16. uri: ZVOČNA TERAPIJA Z GONGI (Dragica Nekrep in Marjan Zelenik).
- **21. junija** ob 17. uri: SAJENJE ZELENJADNIC ZA POZNO POLETJE (Simona Trčak Zdošek, Klub Gaia).

BOTANIČNI VRT TAL 2000, ZG. GORICA

- **4. junija** ob 15. uri: HMELJ in III. Štajerski dan piva
- **11. junija** ob 15. uri: TROPSKE KAČE, Albert Gracer
- **18. junija** ob 15. uri: Zeliščno alkimistični napitek KAČJA SLINA